

Verksamhetsplan 1/6-31/12 2003 för Forum för levande historia

Inledning

Den 1 juni 2003 bildas den nya myndigheten Forum för levande historia. Enligt kommittédirektiv 2002:164 skall utredningen om Forum för levande historia lämna en plan för myndighetens verksamhet år 2003. En verksamhetsplan för myndighetens verksamhet under 2003 lämnades av Kommittén för levande historia 2002-10-23. Efter detta har regeringen fattat beslut om myndighetens instruktion och regleringsbrev.

Administration mm

Lokaler för såväl administration som publika lokaler har förhyrts på Stora Nygatan 10-12 i Gamla Stan i Stockholm. Planering och ombyggnad av framför allt de publika lokalerna kommer att ske under sommaren och tidiga hösten 2003, i syfte att anpassa lokalerna för en publik verksamhet inkluderande bl.a. tillgänglighet, brand och säkerhet. I de publika lokalerna kommer att inhysas funktioner för såväl inspiration, fördjupning och eftertanke i form av bl a utställningsutrymmen, referensbibliotek, café samt seminarie- och mötesrum.

Under hösten 2003 kommer ytterligare administrativa lokaler att förhyras på Stora Nygatan 10-12 i samband med att tidigare hyresgäster flyttar. Anpassning av dessa lokaler vad gäller datamiljö, larm mm kommer att ske.

Rekrytering av personal till Forumet har skett inom ramen för utredningen under våren 2003, och totalt tillsätts ett tiotal fasta tjänster (ställföreträdande myndighetschef, tre administrativa tjänster samt projektledare med ansvar för internationellt arbete, utbildning, utställningar, kulturella aktiviteter mm). Under senare delen av 2003 förutses ytterligare ett fåtal tjänster utlysas för att komplettera den organisation som planerades av en tidigare kommitté. En viktig uppgift under hösten 2003 är att arbeta fram en gemensam bas för verksamheten i den nya personalgruppen, bl a genom utbildning och planering.

Den löpande administrativa verksamheten kommer att ske i nära samarbete med olika externa aktörer, exempelvis Kammarkollegiet (ekonomihantering), Verket för högskoleservice (upphandlingsfrågor), Steria (datanät), Falck Security (larm) m fl.

Programverksamhet

Forum för levande historia kommer att öppna sina publika lokaler i början av november 2003 med utställningen Gränser. Gränser är ett samarbetsprojekt med Riksutställningar och består av en stationär del i lokalerna på Stora Nygatan i Gamla Stan samt en mobil del som kommer att turnera runt i Sverige (under 2003 fyra orter, under 2004 ca 20 orter). Utställningen riktar sig till ungdomar mellan 13 och 20 år och tar upp olika gränsdragningar, fysiska och mentala med tonvikt på existentiella frågor relevanta för diskussionen om alla människors lika värde. Med Förintelsen som grund vill utställningen ta upp frågor aktuella för vår samtid och framtid.

Skolklasser kommer att kunna besöka utställningen och inom ramen för ett pedagogiskt program - där såväl skriftligt förberedelsematerial som specialutbildade pedagoger ingår - kunna arbeta med de frågeställningar som utställningen reser. En viktig målsättning är att arbetet ska börja innan besöket i utställningen sker och, framför allt, att arbetet ska fortsätta i form av fördjupning i klassrum mm.

Kopplat till utställningen, såväl den i Stockholm som den mobila, kommer finnas en programverksamhet med föreläsningar, filmer, kulturevenemang mm. Denna programverksamhet kommer att medvetet byggas upp i nära samarbete med lokala aktörer, för att få en tydlig lokal förankring.

Intresset för att visa vandringsutställningen Gränser är stort och genom denna kommer Forum för levande historia att nå ut med såväl utställningsverksamhet som seminarier till stora delar av Sverige.

Vid sidan om den programverksamhet som är kopplad till Gränser kommer Forum för levande historia även att arrangera publika seminarier och debatter kring aktuella ämnen inom vårt verksamhetsområde.

Forum för levande historia planerar att uppmärksamma Kristallnatten med ett seminarium. Under hösten 2003 kommer också planeringsarbetet påbörjas för aktiviteter i samband med Stockholms Internationella Forum som arrangeras i januari 2004.

Forum för levande historia kommer också att upplåta sina lokaler, när så är möjligt, till organisationer m fl som i samklang med myndighetens verksamhet vill genomföra seminarier, utställningar mm.

Forum för levande historia har ett uppdrag att främja konstnärlig och kulturell utveckling samt etablera gränsöverskridande arbetsmetoder. Under hösten 2003 kommer flera olika pilotprojekt, inriktade på olika konstformer, att initieras. Det kommer att vara experimentella projekt för att finna former där de konstnärliga uttrycksformerna bidrar till att uppnå syftet att med framför allt Förintelsen som utgångspunkt bidra till diskussionen om demokrati och mänskliga rättigheter. Efter en fas av försöksprojekt kommer en mer permanent verksamhet inom detta område att utkristalliseras.

Kunskap, information och utbildning

Under hösten 2003 kommer en utvärdering genomföras av den tidigare seminarieverksamheten, som framför allt varit riktad till lärare. Jag förutser att en framtida verksamhet kommer att vara uppbyggd kring bredare samarbeten med olika aktörer, framför allt universitet och högskolor. Seminarieverksamheten kommer också att successivt breddas till nya grupper av vuxna i barns och ungdomars närmiljö, exempelvis fritidspedagoger, poliser m fl.

Under sommaren 2003 genomförs två längre kurser för framför allt lärare, en om Förintelsen och samhällets värdegrund och en om Terrorism under sovjetregimen.

Under hösten 2003 kommer Forum för levande historia också att arrangera ett journalistseminarium samt ett seminarium om Sverige och Förintelsen. Två seminarier riktade till personal inom rättsväsendet som särskilt arbetar med dessa frågor kommer att genomföras. En konferens, i samverkan med andra aktörer, riktad till framför allt kommunpolitiker och tjänstemän kommer att hållas under hösten. En forskarkonferens om Sverige och Förintelsen planeras under 2003 – som kommer att resultera i en antologi för en bredare publik under 2004.

Ett samarbete med BRÅ har inletts kring en undersökning om ungdomars attityder, utsatthet och delaktighet bland unga med fokus på rasism, antisemitism, homofobi och islamofobi. Enkäten kommer att skickas ut till skolor runt om i landet under hösten. Därefter påbörjas bearbetningen av materialet, och undersökningen avslutas i juni 2004. I undersökningen finns även en kompletterande och fördjupande del med djupintervjuer som kommer att avslutas i juni 2004.

Två böcker kommer också att börja produceras under hösten 2003, en om romernas situation före, under och efter Förintelsen och en om homosexuella med ett liknande tema. Ett filmprojekt med syfte att göra fyra korta skolfilmer om den svenska nazismen kommer också att påbörjas. Projektering av en tidskrift som ska ges ut minst tre gånger per år kommer att påbörjas. Ett pedagogiskt material kring boken "De glömmer det aldrig" med utdrag av intervjuer från ovan nämnda dokumentationsprojekt kommer också att påbörjas. Forum för levande historia kommer dessutom att fortsätta sprida publikationer som givits ut tidigare, bl a "...om detta må ni berätta..." och "De glömmer det aldrig".

IT-baserad information kommer att bli en viktig del av Forum för levande historias verksamhet i framtiden. En enkel websida med information om den nya myndigheten tas fram för att öppna den 1 juni. Därefter påbörjas ett mer omfattande arbete för att skapa en nyskapande, pedagogisk och interaktiv hemsida som bidrar till att både sprida kunskap men också till att skapa dialog kring de frågor Forum för levande historia ska arbeta med.

Ett referensbibliotek med bas i de publika lokalerna i Gamla Stan kommer att byggas upp, med möjlighet för studerande, lärare m fl att söka efter litteratur och dokument relevanta för Forum för levande historias verksamhet. Biblioteket kommer att fungera som en central punkt med kunskap om var information finns att tillgå. I detta bibliotek kommer också införlivas de intervjuer som ingår i det dokumentationsprojekt som genomförts inom ramen för tidigare kommittéer och utredningar.

Internationellt samarbete

Arbetet med den internationella arbetsgruppen Task force for International Cooperation on Holocaust, Education Remembrance and Research kommer att framöver hanteras av Forum för levande historia i samverkan med relevanta svenska intressenter. Det praktiska arbetet består dels av två årliga konferenser samt olika samarbetsprojekt mellan länder.

Sverige är för närvarande engagerat i samarbeten med Ryssland och Lettland, i form av att arrangera seminarier för lärare m fl primärt om Förintelsen. Ett liknande samarbete planeras inledas i Litauen, med startpunkt i samband med att boken ”...om detta må ni berätta..” ges ut på litauiska under hösten 2003.

Förintelsens minnesdag

Under hösten påbörjas planeringen inför Förintelsens minnesdag 2004. En mindre utvärdering av 2003 års aktiviteter kommer att ske, och ligga till underlag för verksamheten som genomförs 2004.

Heléne Lööw